

Plenum

Tisdag 25.5.2021 kl. 18.15—19.47

2. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar och temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar

Regeringens proposition RP 73/2021 rd

Utskottets betänkande ShUB 14/2021 rd

Första behandlingen

Förste vice talman Tarja Filatov: Ärende 2 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger social- och hälsovårdsutskottets betänkande ShUB 14/2021 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen.

Allmänna debatten börjar, ledamot Sarkkinen. — Ursäkta, utskottets ordförande Lohi, presentationsanförande, var så god.

Debatt

18.16 **Markus Lohi kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pahoittelen, että tuo puheenvuoron varaaminen meni vähän myöhäiseen. — Esittelen tässä valiokunnan mietinnön ja lähdän liikkeelle siitä, että tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi covid-19-epidemian leviämisen ehkäisemiseksi säädettyjen väliaikaisten säännösten voimassaoloa. Säännökset koskevat ravitsemusliikkeissä, henkilöliikenteessä ja muissa palveluissa noudatettavia erityisiä hygieniavelvoitteita ja toiminnan rajoittamista epidemiatilanteen sitä vaatiessa. Myös kyseisten velvoitteiden valvontaa sekä muutoksenhakua koskevien säännösten voimassaoloa ehdotetaan jatkettavaksi.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi asiakkaille ja osallistujille tarkoitettujen tilojen käytön edellytyksiä koskevan säännöksen lähikontaktin määritelmää siten, että määritelmässä huomioitaisiin sisä- ja ulkotiloihin liittyvät erot tartuntariskin suhteen.

Hallituksen esityksen keskeisenä tarkoituksena on vahvistaa paikallisten ja alueellisten viranomaisten mahdollisuuksia ennakoivalla ja nopealla tavalla ryhtyä koronaviruksen leviämisen estämiseksi ja siten väestön terveyden suojelemiseksi covid-19-taudilta välttämättömiin ja oikeasuhtaisiin toimiin tilanteessa, jossa covid-19-tartuntojen määrä lähtisi uudelleen nousuun. Tavoitteena on tällöin myös turvata sosiaali- ja terveystalouden jatkuvuuden kantokyky.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää sääntelyä perusteltuna väestön terveyden suojelemisen ja terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn turvaamiseksi. Myös perustuslakivaliokunta on lausunnossaan katsonut, että sääntelylle on selvästi hyväksyttävät perusteet.

Esityksessä ehdotetaan, että tartuntatautilain väliaikaisesti voimassa olevaa 58 d §:n 4 momentin lähikontaktin määritelmää muutetaan siten, että lähikontaktilla tarkoitettaisiin jatkossa ihmisen oleskelua kasvotusten tai samassa sisätilassa alle 2 metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan. Muutoksen myötä 2 metrin etäisyyttä toisiin henkilöihin ei

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

edellyttäisi alueellisesti tai toiminnallisesti rajatuissa ulkotiloissa. 2 metrin turvaväli koskisi siten vain sisätiloissa tapahtuvaa toimintaa. Esityksen mukaan ulkotiloissa tartuntariski laskee merkittävästi verrattuna sisätiloihin, joissa ilmanvaihto on puutteellista ja oleskellaan tiiviisti.

Valiokunta pitää esitystä tältä osin perusteltuna. Esitys mahdollistaa tapahtumien ja palvelujen toteuttamisen ulkotiloissa tarkoituksenmukaisella tavalla perustuen pienempään tartuntarisktiin.

Valiokunta toteaa kuitenkin, että kategorinen 2 metrin etäisyysvaatimus sisätiloissa tekee käytännössä monien toimintojen järjestämisen vaikeaksi. Esimerkiksi elokuvateattereiden tai konserttisalien toiminta on käytännössä lähes mahdotonta, kun asiakkaiden välillä edellytetään 2 metrin etäisyyttä joka suuntaan. Lakiesityksen perusteluissa todetaan, että tartuntariskin kannalta etäisyyden lisäksi merkitystä on tilan koolla, ilmastoinnilla ja sillä, ovatko henkilöt kasvokkain, rinnakkain vai peräkkäin. Valiokunta toteaa, että vastaavaa 2 metrin vaatimusta ei ole esimerkiksi ravintoloissa tai liikennevälineissä.

Valiokunnan mielestä hallituksen tulee jatkovalmistelussa ja sääntelyn soveltamisessa arvioida, voidaanko kategorista 2 metrin turvavaatimusta keventää kullekin osoitettujen istumapaikkojen tarkoituksenmukaisella sijoittamisella, riittävällä ilmanvaihdolla, kasvosuojainten käytöllä ja muilla hygieniatoimilla.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan tartuntatautilain eräiden pykälien voimassaoloa jatkettavaksi pienin muutoksin säätämällä uusi väliaikainen laki, joka olisi voimassa tämän vuoden loppuun saakka. Ehdotuksen taustalla on sosiaali- ja terveysministeriön sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen selvitys epidemian nykyisestä ja ennakoitavissa olevasta tilanteesta. Hallituksen esityksen mukaan loppuvuoden epidemiatilannetta ei voida tässä vaiheessa ennustaa riittävän tarkasti, jotta rajoituksia koskevien säännösten voimassaolon jatkamisen välttämättömyys olisi täysin aukottomasti osoitettavissa vielä joulukuussa 21. Esityksessä todetaan, että on kuitenkin otettava huomioon, että voimakkaammin perusuus-keuksiin puuttuvien säännösten soveltamiskynnys on korkea, jolloin säännösten voimassaolo ei itsessään merkitse rajoitustoimenpiteiden käyttöönottoa. Mikäli epidemiatilanne pysyisi syksyllä ja talvella 2021 maltillisena, ei voimakkaasti rajoittavia toimenpiteitä voitaisi hallituksen esityksen mukaan ottaa käyttöön.

Samalla valiokunta haluaa myös itse korostaa rajoitusten käyttöönoton korkeaa kynnystä. Säännösten voimassaolo ei itsessään siis merkitse rajoitustoimien käyttöönottoa, vaan valtioneuvostolla sekä toimivaltaisilla viranomaisilla on velvollisuus perustaa rajoitusten mahdollista käyttöönottoa koskevat päätöksensä epidemiatilanteeseen kytkeytyvään välttämättömyyspunnintaan.

Valiokunta toistaa mietinnössään aiemman kantansa siitä, että ruokaravintoloiden sulkeminen ennen kello 21:tä tarkoittaa tosiasiaassa useiden ruokaravintoloiden sulkemista. Ruokaravintoloiden osalta sulkemisen asetuksella ennen kello 21:tä tulee olla siksi erityisen korkean kynnyksen takana. Mikäli epidemiatilanne on niin vaikea, että sulkeminen olisi niiden osalta välttämätöntä ennen kello 21:tä, tulisi valiokunnan mielestä valtioneuvoston mieluummin harkinta ravintoloiden kokonaissulun säätämistä erillisen lain nojalla. Tällöin ravintolat saisivat korvaukset menetyksistään selkeämmällä mekanismilla.

Arvoisa puhemies! Tartuntatautilain palvelujen rajoituksia koskevia väliaikaisia säännöksiä on annettu epidemian jatkuessa pirstaleisesti eri hallituksen esityksillä. Valiokunta kiinnittää vakavaa huomiota siihen, että säännökset ovat muodostuneet sekä sääntelymekanismeiltaan että rajoitusten sisältöjen osalta epäyhtenäisiksi. Ravitsemisliikkeiden rajoi-

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

tuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella, ja kuljetuspalveluissa toimivalta rajoituspäätöksistä on Liikenne- ja viestintävirastolla, kun taas muissa palveluissa toimivaltainen viranomaisena on lähtökohtaisesti aluehallintovirasto. Myös eri toimialoja koskevien rajoitusten käyttöönoton edellytykset on säännelty eri tavoin. Rajoitukset ovat epidemian eri vaiheissa kohdistuneet eri toimialoihin vaihdellen. Erityisesti kulttuuri- ja tapahtuma-alaan sekä urheilutilaisuuksiin on hyvin pitkäkestoisesti kohdistunut merkittävästi tiukempia rajoituksia kuin ravitsemustoimintaan ja liikennepalveluihin.

Arvoisa puhemies! Perustuslakivaliokunta ja sosiaali- ja terveysvaliokunta ovat aiemmin ravintolarajoitustenkin kohdalla edellyttäneet valtioneuvostolta välttämättömyyspunninnassa alueelliselta tarkastelulta maakuntaa hienosyisempää tarkastelua, koska maakunta-, sairaanhoitopiiri- ja kuntakohtaiset vaihtelut ovat viruksen esiintymisessä suuria. Perustuslakivaliokunta on myös nyt käsillä olevasta esityksestä antamassaan lausunnossaan kehottanut valtioneuvostoa harkitsemaan mahdollisuutta rajata esimerkiksi alueellista soveltamisalaa maakuntajakoa hienosyisemmin.

Valiokunta korostaa, että rajoitukset voivat, ja niiden tulee, kohdistua eri alueille sekä eri toimialoihin ja erilaisiin tapahtumiin tai palveluihin eri tavoin, kun sille on epidemian leviämisen estämisen näkökulmasta kestävä peruste. Rajoitusten tulee kuitenkin muodostaa looginen kokonaisuus, jossa rajoitusten perusteltavuus kytkeytyy tartuntojen leviämiseen liittyviin riskeihin. Valiokunta ehdottaa asiasta myös lausumaa.

Arvoisa puhemies! Vielä muutama sana tapahtumien ja palvelujen avaamisen mahdollistavista toimesta.

Valiokunta ilmaisee huolensa erityisesti kulttuuri- ja tapahtuma-alaan kohdistuvista rajoituksista, jotka ovat vahingoittaneet näiden alojen elinkeinon harjoittamista ja palveluja voimakkaasti sekä hyvin pitkäkestoisesti. Kulttuuri- ja tapahtuma-alan palveluilla on myös keskeinen merkitys ihmisten hyvinvoinnille.

Valiokunta toteaa, että tiukkojen rajoitustoimien asemasta tulee säätää edellytyksiä terveysturvallisen toiminnan mahdollistamiseksi. Saatujen asiantuntijankemysten mukaan tapahtumia ja palveluja voitaisiin järjestää epidemian torjunnan näkökulmasta turvallisesti edellyttämällä osallistujilta hygieniavaatimusten lisäksi esimerkiksi koronatodistusta äskettäin sairastetusta taudista, negatiivisesta testituloksesta tai rokotuksesta. Myös talousvaliokunta piti lausunnossaan välttämättömänä, että rajoituksia säädettäessä on oltava myös näkymä siihen, kuinka yhteiskunta avataan, ja olennaisena osana yhteiskunnan toimeliaisuuden palautumista voisi olla niin kutsutun koronapassin käyttöönotto. Vakiomuotoinen, eurooppalaisen vastineen kanssa yhteensovitettu todistus kertoisi kantajansa rokotussuojasta, negatiivisesta testituloksesta tai sairastetusta koronavirustaudista. Valiokunta kehottaa valtioneuvostoa kiirehtimään tällaisen todistuksen tai passin selvitystyötä ja käyttöönottoa.

Arvoisa puhemies! Tämä valiokunnan mietintö ei ollut yksimielinen. Tästä on jätetty kaksi vastalauseita, ja ne varmasti sitten sekä perussuomalaisen että kokoomuksen ryhmät esittelevät aivan erikseen.

Tässä loppuun vielä totean, että valiokunnan lausumaehdotus on seuraavan sisältöinen: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tarkastelee eri aloihin kohdistuvien erilaisten rajoitusten epidemiologista oikeasuhtaisuutta, tasapuolisuutta ja välttämättömyyttä sekä tekee tarvittavat toimet rajoitusten vinoumien korjaamiseksi.”

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Sarkkinen.

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

18.27 **Hanna Sarkkinen vas:** Arvoisa puhemies! Me kaikki olemme jo lopen kyllästyneitä koronaan, mutta valitettavasti se on yhä keskuudessamme eikä epidemia ole vielä ohi. Tartuntatautilain määräaikaisten pykälien ja niiden voimassaolon jatkamisen keskeisenä tarkoituksena on varmistaa viranomaisten mahdollisuuksia ryhtyä koronaviruksen leviämisen estämiseksi ja siten väestön terveyden suojelemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi välttämättömiin ja oikeasuhtaisiin toimiin tilanteessa, jossa covid-19-tartuntojen määrä lähtisi uudelleen nousuun. Väliaikaisten toimivaltuuksien suomat mahdollisuudet rajoittaa ravintoloiden aukioloa, anniskelua ja kapasiteettia valtioneuvoston asetuksella jatkuvat, samoin jatkuvat asiakastilojen hygieniavelvoitteet ja viimesijainen mahdollisuus sulkea riskialttiita toimintoja. Nämä toimivaltuudet jatkuisivat vuoden loppuun saakka.

Vaikka tilanne on nyt erityisesti rokotusten etenemisen myötä merkittävästi valoisampi kuin vielä muutama kuukausi sitten, tulee viranomaisilla olla käytettävissään riittävät toimivaltuudet ja rajoituskeinot, mikäli tilanne äkisti heikkenisi esimerkiksi uusien virusmuunnosten takia. Samalla valiokunta kuitenkin mietinnössään korostaa rajoitusten käyttöönoton korkeaa kynnystä. Säännösten voimassaolo ei itsessään merkitse rajoitustoimien käyttöönottoa, vaan valtioneuvostolla sekä toimivaltaisilla viranomaisilla on velvollisuus perustaa rajoitusten mahdollista käyttöönottoa koskevat päätökset epidemiatilanteeseen kytkeytyvään välttämättömyyspunnintaan.

Arvoisa puhemies! Lakimuutoksen myötä ulkotiloissa edellytettävät etäisyysvaatimukset lievenevät eikä ulkotapahtumissa enää edellytetä 2 metrin turvaetäisyyttä osallistujien välillä. Tämä on perusteltu ja tärkeä helpotus, ja se osaltaan auttaa kesä tapahtumien järjestäjiä. Leviämis- ja kiihtymisvaiheen alueilla 2 metrin turvavälivaatimus sisätiloissa sen sijaan säilyy. Kuitenkin valiokunta toteaa mietinnössään, että kategorinen 2 metrin etäisyysvaatimus sisätiloissa tekee käytännössä monien toimintojen järjestämisen vaikeaksi. Esimerkiksi elokuvateatterien tai konserttisalien toiminta on käytännössä lähes mahdotonta, kun asiakkaiden välillä edellytetään 2 metrin etäisyyttä joka suuntaan. Lakiesityksen perusteluissa todetaan, että tartuntariskin kannalta etäisyyden lisäksi merkitystä on tilan koolla, ilmastoinnilla ja sillä, ovatko henkilöt kasvokkain, rinnakkain vai peräkkäin. Valiokunta toteaa, että vastaavaa 2 metrin etäisyysvaatimusta ei ole esimerkiksi ravintoloissa tai liikennevälineissä. Valiokunnan mielestä hallituksen tulee jatkovalmisteluissa ja sääntelyn soveltamisen ohjaamisessa arvioida, voidaanko kategorista 2 metrin turvavälivaatimusta keventää nimettyjen istuinpaikkojen tarkoituksenmukaisella sijoittamisella, riittävällä ilmanvaihdolla, kasvusojausten käytöllä ja muilla hygieniatoimilla.

Arvoisa puhemies! Sosiaali- ja terveysvaliokunta kiinnittää vakavaa huomiota myös eri alojen eriarvoiseen kohteluun rajoitustoimissa. Erityisesti kulttuuri- ja tapahtuma-alan sekä urheilutilaisuuksiin on hyvin pitkäkestoisesti kohdistunut merkittävästi tiukempia rajoituksia kuin esimerkiksi ravintolatoimintaan tai liikennepalveluihin ilman, että alojen eriävälle kohtelulle on olemassa taudin leviämiskäsitteeseen liittyviä hyväksyttäviä perusteita. Tästä epäsuhdasta kertova paraatiesimerkki on, että ravintolassa saa nauttia virvokkeita, kunhan siellä ei ole kulttuuriohjelmaa. Jos ravintolasaliin tulee runonlausuja, tulee tilanteesta laitton, vaikka jokainen ymmärtää, ettei tartuntariski muutu kulttuuriohjelman myötä miksiäkään.

Toimintoja rajoitetaan eri pykälien ja päätösten perusteella, ja tämä käsillä oleva sääntely on toki vain osa rajoitusten kokonaisuutta. Rajoitusten kokonaisuuden ja kaikkien rajoitustoimien tulee olla välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Oikeasuhtaisuuteen sosiaali- ja

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

terveysvaliokunnan näkemyksen mukaan kuuluu, että rajoitukset ovat oikeassa suhteessa tartuntariskiin. Sen lisäksi oikeasuhtaisuus tarkoittaa, että eri toimialoja sekä erityyppisiä tapahtumia, palveluita tai tiloja koskevat rajoitukset ovat keskenään johdonmukaisia. Valiokunta korostaa, että rajoitukset voivat ja niiden tulee kohdistua eri alueille ja eri toimialoille ja erilaisiin tapahtumiin tai palveluihin eri tavoin, kun sille on epidemian leviämisen estämisen näkökulmasta kestävät perusteet. Rajoitusten tulee kuitenkin muodostaa looginen kokonaisuus, jossa rajoitusten perusteltavuus kytkeytyy tartuntojen leviämiseen liittyviin riskeihin.

Valiokunta liitti mietintöön painavan lausuman, jossa ”eduskunta edellyttää, että hallitus tarkastelee eri aloihin kohdistuvien erilaisten rajoitusten epidemiologista oikeasuhtaisuutta, tasapuolisuutta ja välttämättömyyttä ja tekee tarvittavat toimet rajoitustoimien vinoumien korjaamiseksi”. Toivottavasti tätä rajoitustoimien vinoumaa ja eri alojen eriarvoista kohtelua päästään kiireellisesti korjaamaan hallituksen pöydällä olevan koronan hybridistrategian päivityksessä viranomaisten soveltamistoimien ohjaamisella sekä lakien jatkovalmisteluissa. Vasemmistoliiton eduskuntaryhmän mielestä ei ole oikein eikä kohtuullista, että kulttuuri- ja tapahtuma-alaan kohdistetaan tiukempia rajoituksia kuin muihin vastaavan tartuntariskin toimintoihin.

Arvoisa puhemies! Fokusta pitäisi jatkossa tapahtumien estämisen sijaan kääntää siihen, miten tapahtumia ja tilaisuuksia voidaan järjestää terveysturvallisesti. Esimerkiksi Hollannissa järjestettiin viikonloppuna Euroviisut terveysturvallisesti ja ilmeisen onnistuneesti testauksen, lohkomisen ja muiden järjestelyiden avulla. Hyvin meni toki myös oululaisella Blind Channelilla — onnistunut tapahtuma siinäkin mielessä. Myös sosiaali- ja terveysvaliokunta toteaa, että pelkkien tiukkojen rajoitustoimien asemasta tulee säätää edellytyksistä terveysturvallisen toiminnan mahdollistamiseksi. Tilaisuuksia voitaisiin järjestää epidemian torjunnan näkökulmasta turvallisesti edellyttämällä osallistujilta hygienia-avaatimusten lisäksi esimerkiksi koronatodistusta äskettäin sairastetusta taudista, negatiivisesta testitodistuksesta tai rokotuksesta.

Valiokunta toteaa, että valtioneuvoston on kiirehdittävä tämänkaltaisten todistuksien sekä pikatestauksen laajamittaista käyttöalaa tapahtumien turvallisessa järjestämisessä. Valiokunta toteaa lisäksi, että aluehallintovirastojen ja muiden toimivaltaisten viranomaisten tulee arvioida, kuinka rajoituspäätöksiä voidaan kohdentaa siten, että tapahtumiin osallistuminen ja palvelujen käyttäminen olisi rajoituksista huolimatta sallittua edellä mainittujen todistusten sekä riittävän luotettavan pikatestauksen avulla.

Arvoisa puhemies! Rajoitusten tulee olla välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Välttämättömyyden edellytykset voivat muuttua, kun rokotukset etenevät. Vaikka tauti on yhä keskuudessamme, niin rokotukset vähentävät vakavia tautimuotoja ja kuolemia ja terveydenhuollon ylikuormittumisen riskiä. Valiokunnan näkemyksen mukaan tulee seurata ja uudelleen arvioida ilmaantuvuuslukuraja-arvojen suhteellista merkitystä rajoitusten välttämättömyydelle muuttuvassa tilanteessa.

Arvoisa puhemies! Koronan kanssa tullaan tavalla tai toisella elämään vielä pitkään. Henkeä ja terveyttä on suojeltava, mutta myös rajoitustoimet aiheuttavat inhimillistä kärsimystä, talousongelmia sekä hyvinvointi- ja terveysongelmia. Yhteiskunnan kokonaishyvinvoinnin sekä viranomaistoimintaan kohdistuvan luottamuksen näkökulmasta on tärkeää, että rajoitukset ovat — ja ne koetaan sellaisiksi — oikeudenmukaisia ja oikeasuhtaisia sekä [Puhemies: 7 minuuttia!] epidemian leviämisen estämisen vuoksi välttämättömiä ja perusteltuja.

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Juuso.

18.35 **Kaisa Juuso ps:** Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten valiokuntaryhmä katsoo, että hallituksen esityksen tarkoitus on hyvä. Esityksellä pyritään luomaan muun muassa ravintola-alalle sellaiset rajoitukset, että yhteiskunnan avaaminen pandemian jäljiltä ei johdaisi pandemian leviämiseen uudelleen. Esitys on kuitenkin ankara, toimialalle epävarmuutta tarpeettomasti aiheuttava ja mahdollisesti jopa hyvää tarkoitustaan vastaan kääntävä.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä katsoo, että tiukat rajoitukset olisivat perusteltuja, mikäli olisi odotettavissa epidemiologisen tilanteen selkeän heikentymisen riski, esimerkiksi aggressiivisemmän virusvariaation leviämisen riski. Tämäntapaiset tavoitteet ja tiukkojen rajoitusten ehdollisuus pitäisikin tuoda esiin sekä lakitekstissä että viestinnässä yleisölle ja soveltaville virkamiehille. Tämä vähentäisi alan toimijoiden epävarmuutta ja viranomaiskohtelun epätasa-arvoisuuden riskiä.

Arvoisa puhemies! Väliaikaisten säännösten voimassaoloaikaa esitetään jatkettavaksi kuluvan vuoden loppuun. Se on puoli vuotta, mikä on muuttuvassa tauti- ja rokotetilanteessa pitkä aika. Perussuomalaisten valiokuntaryhmä katsoo, että ei ole mielekästä pitää rajoituksia voimassa varmuuden vuoksi, vaan niiden on joka tilanteessa pohjattava kulloinkin vallitsevaan näkymään. Siksi katsomme, että voimassaoloaikaa on lyhennettävä ja se olisi perusteltua säätää syyskuun loppuun asti, eli samaan ajankohtaan kuin määräaikaisten työtömyysturvainsäädäntöä koskevat pykälät.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä painottaa, että monella ravintoloitsijalla on ideoita tartuntariskin minimoimiseksi esimerkiksi asiakkaiden kulkureittien, tilojen ja sisustuksen suunnittelulla. Ilmanpuhdistuslaitteistojen, ilmastoinnin, desinfioinnin ja muiden tekijöiden tulisi vaikuttaa rajoituksien ankaruuteen yrityskohtaisesti. Nyt yrityksiä ei palkita oma-aloitteisista toimista, vaan kaikkia yrityksiä kohdellaan samalla tavalla riippumatta niiden panostuksesta.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä katsoo, että turvavälin edellyttäminen esityksessä vain sisätiloissa on tervetullut muutos. Tieteellinen näyttö tartuntariskeistä ulkotiloissa on vähäistä. Tämän takia rajoitukset tulisi poistaa tai ainakin keventää niitä merkittävästi esimerkiksi terassityypisiltä anniskelubaareilta ja ruokaravintoloilta. Etenkin kesän myötä tämä voisi mahdollistaa lähestulkoon normaalin liiketoiminnan.

Ruokaravintoloiden aikainen sulkemisaika käytännössä varmistaa, että illallisille ei mennä. Perussuomalaisten valiokuntaryhmä katsoo, että koska ruokaravintoloissa istutaan pöydässä paikallaan syömässä eikä nautita anniskelun päätyttyä alkoholia tai lauleta karaokea, riskit ovat niin vähäiset, että rajoitusaikaa tulisi pidentää selvästi. Ruokaravintoloiden osalta perussuomalaisten valiokuntaryhmä ehdottaa aikarajan siirtämistä neljällä tunnilla nykyisestä kello 19:stä kello 23:een asti.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä katsoo, että anniskeluravintoloiden anniskeluaikaraja on myös liian tiukka ja olisi perusteltua, että sitä siirrettäisiin kolmella tunnilla myöhäisemmäksi siten, että esimerkiksi esityksen mukaisesti kello 17 anniskelunsa lopettamaan joutuvat ravintolat saisivat jatkaa anniskelua kello 20:een asti. Tämä mahdollistaisi joten kuten kannattavan liiketoiminnan.

Arvoisa puhemies! Lähikontaktirajoitukset eivät huomioi esimerkiksi mahdollista suo-
jamaskin käyttöä, saatua koronarokotusta, sairastettua tautia tai negatiivista testitulosta. Asiantuntijakuulemisessa ehdotettiin lain 58 d §:ään uutta momenttia:

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

”Lähikontaktia koskeva päätös ei velvoita sisätilan haltijaa tai toiminnasta vastaavaa, joka edellyttää asiakkailta tai osallistujilta:

1) todistusta saadusta koronarokotuksesta, sairastetusta taudista tai tuoretta negatiivista testitulosta tilaan pääsemiseksi; tai

2) suu- ja nenäsuojuksen käyttöä tilassa oleskeltaessa.”

Perussuomalaisen valiokuntaryhmä katsoo, että muutosehdotus on kannatettava.

Jo vuosi sitten keskusteltiin koronapasseista ja koronavapaista alueista, joissa kuluttajat ja yritykset voisivat toimia hieman vapaammin. Tämäntapaisia järjestelyitä on jo kokeiltu ulkomailla. Mikäli koronasta tulee jatkuva matalan intensiteetin riesa, tämäntapaiset toimet ovat käytännössä ainoa vaihtoehto useiden toimialojen avaamiseksi.

Vuonna 2020 maksetut tuet kattoivat liikevaihdon menetyksestä ravitsemistoiminnassa noin 11 prosenttia ja majoitustoiminnassa noin viisi prosenttia. Korvauksen kokoa ja kokemuksia muista maista tulisi verrata ja arvioida, ovatko nykyiset korvauskäytänteet riittävät turvaamaan yrittäjien, alihankintaketjujen ja rahoittajien edut. Koronatoimien pitkittyessä myös yritysten taloudellinen tilanne heikkenee, jolloin korvauksien tulisi itse asiassa nousta ajan myötä neutraalina pysyäkseen.

Arvoisa puhemies! Teen vastalauseen 1 mukaiset pykälämuutosesitykset.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niikko.

18.41 Mika Niikko ps: Arvoisa rouva puhemies! Valiokunta on tehnyt hyvää työtä poh-
tiessaan näitä korotusrajoitustoimia ja myös yritysten elinkelpoisuutta ja menestymistä tä-
män vaikean, haastavan ajan keskellä. Kiitos tästä.

Haluaisin vielä nostaa muutaman huomion esille näistä valiokunnan havainnoista. En-
simmäisenä tietysti meille kaikille tulee mieleen se, miten näitä yrityksiä voitaisiin palkita
siitä, että he toimisivat — ja toimivat — luovasti ja terveysturvallisesti. Minun mielestäni
ei ole oikein, että kaikki yritykset niputetaan samaan koriin, koska osa yrityksistä ravinto-
la-alalla pystyy luovalla toimintatavalla tuottamaan turvallisen ympäristön kaikille asiak-
kaille.

Tämä koskee ravintolayrittäjien lisäksi myös vapaa-ajan ja kulttuuritoimijoita, kuten
esimerkiksi konserttien ja festivaalien järjestäjiä. Monelle meille muistuu mieleen viime
kesä, jolloin tapahtuma-alan yrittäjät peruivat kilvan erilaisia festareita ja konsertteja.
Poikkeuksena kuitenkin olivat yrittäjät, jotka pienemmän väkimäärän ollessa sallittu tulla
tapahtumapaikalle ottivat sen riskin ja järjestivät erilaisia tapahtumia. Yhtenä esimerkkinä
on esimerkiksi Seinäjoella oleva festivaali nimeltä Vauhtiajot, josta ensin otsikoissa pal-
jon kirjoiteltiin, että ihmiset eivät toimineet siellä koronaturvallisesti, ja kuitenkin loppu-
tulos oli se, että sielläkään ei tullut yhtään tunnettua koronartartuntaa. Ulkoilmassa järjes-
tetyt tapahtumat riippumatta siitä, että siellä on tuhansia ihmisiä, voidaan järjestää turval-
lisesti, mikäli siihen annetaan yrittäjille tilaisuus ja mahdollisuus. Siinä mielessä tällaiset
ennakkoluulot pitäisi jo tässä vaiheessa pikkuisen siirtää sivuun ja katsoa asiaa uusin sil-
min. Esimerkiksi myös kuntosaliryttäjät: on täysin kohtuutonta ollut kaikki nämä kuukau-
det niputtaa kuntosaliryttäjät sellaiseen riskiluokitukseen, että siellä koronavirustartunnat
leviävät.

No, miten me tämän sitten perustelemme? Me edustajat muistamme, että tässä muuta-
misen viikkoa sitten THL ja oliko se Helsingin seudun sairaanhoitopiiri julkaisi listan yri-
tyksiä — tai ei yrityksiä nimeltä, mutta alueita — joissa kuntosalitartuntoja todettiin valta-

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

va määrä, ja minä tartuin tähän asiaan. Olen siitä asti pyrkinyt selvittämään THL:ltä ja sairaanhoitopiireiltä, että näyttäkää minulle ne tulokset edes yhdestä kuntosalista, missä teillä on varma ketju siitä, että siellä on tarttunut useampi virus niihin kuntosaliasiakkaisiin, jotka ovat sillä hetkellä olleet siellä paikalla. Tätä kirjeenvaihtoa nyt on käyty tässä jo aika pitkään, ja vielääkään ei löydy sellaista dataa, missä voidaan todentaa, että niitä tartuntoja olisi ollut siellä enemmän kuin yksi. Kaikki on ollut oletusta — kun henkilö on ilmoittanut oletukseksi, että hän on saanut kuntosalilla sen — mutta sitä ei ole pystytty todentamaan. Ja tämä minua huolestuttaa, että mediassa hyvin helpolla tavalla nimetään joku toimiala kokonaan — että on vaarallista käydä esimerkiksi kuntoa harjoittamassa. Siinä mielessä toivoisin vastuullisuutta THL:lle, vastuullisuutta sairaanhoitopiireille ja kaikille niille toimijoille, jotka julkaisevat näitä tuloksia siitä, missä näitä viruksia leviää ja missä määrin. Mikäli ei ole varmuutta siitä, missä ne leviävät, sellaisia tuloksia ei tulisi tuoda lainkaan julki.

Arvoisa puhemies! Toinen, mikä tästä pistää silmään, on tämä mietinnössä mainittu asia, että vaaditaan koronapassia tapahtumien mahdollistamiseksi. Ymmärrän täysin tämän hyvän tahdon tässä. On tärkeää pyrkiä saamaan auki tapahtumia ja ravintoloita ja erilaisia tiloja, joihin normaalisti ei voida mennä, jos siellä todetaan olevan suuri riski. Tässä pitää kuitenkin mielestäni edetä hyvin varovasti, koska jos me tehdään tällainen kategorinen jako, että luodaan erityisiä palveluita tai palveluihin pääsymahdollisuuksia niille ihmisille, joilla on todistus rokotuksesta, todistus negatiivisesta testituloksesta tai siitä, että on sairastanut viruksen, tässä voidaan äkkiä edetä ajan kanssa sellaiseen käytäntöön, että me tiedostamattamme epähuomiossa jaamme ihmiset hyviin ja huonoihin kansalaisiin. Tämä varmasti on ollut täällä pohdinnassa. En ole tässä kyseisessä valiokunnassa, mutta olette varmasti tätäkin eettistä näkökulmaa pohtineet, ja olisin halunnut kuulla enemmän siitä, miten varmistetaan, ettei tule tällaista kahden kansalaisryhmän jakoa tahtomattaan synnytettyä tähän maahan.

Arvoisa puhemies! Vielä eräs huomio. Tämä koskee tätä rajaturvallisuusasiaa. Valiokunnassa on huomioitu siis, että rajaturvallisuus on saatava kuntoon, ja täällä mainitaan, että on tarve luoda säädösperusteinen, selkeästi ohjeistettu menettely rajalla tapahtuvaa terveysturvallisuusvalvontaa varten. No, tämä on hyvä havainto, mutta pitääkö nyt erikseen todeta vielä yli vuoden päästä koronaviruspandemian liikkeellelähdestä, että on tarve tällaiseen toimenpiteeseen? Olisin toivonut, että hallitus olisi tämän vuoden ajan tehnyt kaikkensa, jotta olisi jo tehty tämä säädös, että rajalla voidaan toimia terveysturvallisesti ja estää tulemasta tähän maahan niitä henkilöitä, joilla ei ole osoittaa sitä, etteivät he kanna mukanaan virusta — kuten on käynyt useasti eri maista tänne varianttien kantamisten suhteen.

Arvoisa puhemies! Lopputulema kuitenkin on se, että me ollaan opittu paljon tästä pandemiasta, eduskunta niin kuin hallituskin, ja tästä eteenpäin varmasti onnistutaan paremmin, mutta täytyy muistaa, että me ollaan vastuussa niistä työpaikoista, niistä yrittäjistä ja niitten ihmisten kunnosta, jotka haluavat tämän pandemian keskellä pitää huolta niin mielenterveydestä kuin peruskunnosta, ettemme niitä turmele tässä säädösten keskellä. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Laiho.

18.49 Mia Laiho kok: Arvoisa rouva puhemies! Käsitlemme tartuntatautilakien jatkamista tämän vuoden loppuun ja 58 d §:n muuttamista. Kokoomuksen valiokuntaryhmä pitää tärkeänä, että luodaan näkymää ja ennakoitavuutta yrittäjille siirtymisestä kohti nor-

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

maalina. Tartuntatautilain elinkeinotoimintaa rajoittavien väliaikaisten säännösten voima-
saolon jatkaminen antaa vastakkaisen viestin. Se vie toivoa ja aiheuttaa epävarmuutta yrit-
täjissä, joiden taloudellinen ja henkinen kestävyys on ollut jo pitkään koetuksella rajoitus-
toimenpiteiden vuoksi.

Kokoomuksen arvioinnin ja näkemyksen mukaan esitys ei ota huomioon kohentunutta
tautilannetta, ravintola- ja liikunta-alan yrittäjien hyvin toteuttamia omavalvontatoimen-
piteitä, rokotuskattavuutta eikä kansanterveydelle aiheutuneita ja aiheutuvia kokonaister-
veydellisiä haittoja ja taloudelle syntyneitä ja edelleen syntyviä vaurioita.

Kokoomus näkee, että esityksen voimassaoloaika on suhteettoman pitkä ja ehdotettu
laki niputtaa saman lain alle liian monta eri toimialaa katsomatta niiden toimintaa yksilöl-
lisemmin. Sisätiloihin kohdistuvat rajoitukset ovat liian ankaria ja tulevat kurittamaan niin
ravintola- kuin liikunta- ja hyvinvointialoja kohtuuttomasti. Tartuntatautilain sisältö vai-
kuttaa myös tapahtuma-alan mahdollisuuksiin järjestää tapahtumia.

Arvoisa puhemies! Monessa yrityksessä niin ravintola- kuin liikunta-alalla on yleisten
hygieniahjeiden lisäksi toteutettu terveysturvallisia toimia tartuntariskin minimoimisek-
si. Nämä ovat jääneet täysin huomiotta.

Ravintoloiden osalta rajoitukset ovat käytännössä estäneet illallisravintoloiden toimin-
nan täysin. Ruokaravintoloiden aikainen sulkemisaika käytännössä varmistaa, että illalli-
selle ei mennä. Läheskään kaikkia sellaisia työkaluja, jotka mahdollistaisivat turvallisen
toiminnan, ei olla otettu käyttöön. Neljä lisätuntia ehdotettuun aikaan mahdollistaisi toi-
minnan edes jollain tasolla. Sääntelyä olisi muutettava aukiolo-, anniskelu- ja asiakasmää-
rärajoitusten suhteen siten, että se luo mahdollisuudet kattavaan liiketoimintaan.

Hallituksen esityksen mukaiset kellonaikoihin sidotut rajoitukset eivät ole enää välttä-
mättömiä esitetystä muodosta ja tiukoilla aukiolon ja anniskelun rajoitteilla. Tämä olisi to-
teutettavissa koronaturvallisella käytännöllä esimerkiksi löyhentämällä aukiolo- ja anniskelu-
rajoituksia alkuillasta. On hyvä myös todeta, että näyttöä ruokaravintoloista lähtevistä tar-
tunnoista ei käytännössä ole. Ravintola- ja liikunta-alan sekä kulttuuri- ja tapahtuma-alan
yrittäjien ahdinkoa voitaisiin myös helpottaa mahdollistamalla ihmisten pääsy tiloihin nii-
den henkilöiden osalta, joilla on koronatodistus, sairastettu tauti, koronarokotussuoja tai
tuore testitulokset.

Laissa on ollut myös epäselvyyksiä, joita aluehallintovirasto on lausunnossaan nostanut
esille. Laki on aiheuttanut epäselvyyttä, yrittäjät ovat olleet ihmeissään — mitä pitää pitää
noudattaa ja milloin — ja aluehallintoviraston puhelimet ovat ruuhkautuneet. Myös virka-
miehillä on ollut epäselvyyttä, miten lakia tulkitaan. Aluehallintovirasto ehdotti muutok-
sia lakiin, mutta niitä ei pitkälti ole tähän muutettu.

Tiloja voisi pitää auki koronaturvallisesti huomioiden tilan koko suhteessa sallittuun
henkilömäärään, kuten kokoomus on aikaisemmin ehdottanut. Kokoomus näkee perustel-
tuna, ettei 58 §:n täyssulun mukaista ankaraa toimivaltuutta ole syytä pitää lainkaan voi-
massa epidemian suotuisa kehityssuunta huomioiden, kun tartuntojen ehkäisy on mahdol-
lista myös lievempien keinojen avulla.

Kokoomus näkee välttämättömänä, että rajoitustoimissa otetaan huomioon epidemiolo-
gisten vaikutusten lisäksi terveydelliset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset. Tähän
saakka niitä ei ole lainkaan riittävästi huomioitu. Taudin yleistilanne on myös merkittävästi
muuttunut rokotekattavuuden ja taudin epidemiologisen tuntemuksen myötä.

Poliittisessa päätöksenteossa rajoitusten aiheuttamille kokonaishyvinvoinnin heikkene-
misen haittoille, taloudellisille ja sosiaalisille vaikutuksille tulee antaa enemmän merkitys-

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

tä. On ensiarvoisen tärkeää, että mahdollisten tulevien rajoitustoimien täytyy kaikissa tilanteissa olla välttämättömiä ja oikeasuhtaisia, ja kaikki lievemmat, vähemmän haittaa kokonaisuutena aiheuttavat rajoitusmahdollisuudet tulee aina ensin hyödyntää.

Arvoisa puhemies! Kokoomus nostaa esille myös ennakoitavuuden merkitystä ja tarkeyttä elinkeinotoimintaa koskeviin rajoituksiin liittyen. On sekä elinkeinotoiminnalle, yrittäjälle että työntekijälle kohtuutonta, että tieto rajoituksista tulee vasta viime tipassa. Kokoomus pitää välttämättömänä, että mikäli rajoituksia jatketaan tai otetaan uudelleen käyttöön, on varmistettava, että yritykset saavat kompensatiota rajoituksista aiheutuvista vahingoista ja että kompensatiomekanismit kattavat koko rajoitusten voimassaoloajan.

Väliaikaisen säännöksen voimassaoloaikaa esitetään jatkettavaksi kuluvan vuoden loppuun. Huomioiden muuttuva tauti- ja rokotetilanne se on aivan liian pitkä aika. Ei ole mielekästä pitää rajoituksia voimassa varmuuden vuoksi. Niiden on pohjattava kulloinkin vallitsevaan näkymään. Lain määräaikaista voimassaoloa tulisikin lyhentää, ja kokoomus ehdottaa samaa kuin perussuomalaiset ovat ehdottaneet, että lyhennetään voimassaoloaikaa 30.9. saakka.

Koska tilojen sulkeminen on myös aina viimesijainen keino, olemme ehdottaneet 58 g §:ään pykälämuutosta, jossa sairaanhoitopiirin alueella 14 viimeisimmän päivän, jolta tieto on saatavilla, aikana todettujen tartuntojen ilmaantuvuus 100 000:ta asukasta kohden nostetaan sataan tapaukseen nykyisen 50:n sijasta.

Lisäksi meillä on lausumaehdotuksia, joita sitten esittelen myöhemmin.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Sankelo.

18.56 Janne Sankelo kok: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Laihon tekemiä pykälämuutoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Harjanne.

18.56 Atte Harjanne vihr: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos sosiaali- ja terveystieteiden osastolle oikein hyvästä mietinnöstä, ja kiitokset myös edustaja Sarkkiselle erinomaisesta puheenvuorosta. Hyviä huomioita ovat muutkin esittäneet.

Korona on täällä yhä, mutta tilanne on hyvin erilainen kuin vuosi sitten. Me tiedetään tästä taudista enemmän, ja me tiedetään, miten se leviää ja miten sitä hoidetaan. Meillä on paljon paremmat edellytykset jäljittää ja testata, mutta ennen kaikkea meillä on rokotteita ja rokotukset etenevät hyvää vauhtia. Ne voisivat edetä vielä nopeamminkin, jos meillä olisi näiden adenovirusvektorirokotteiden suhteen ollut ehkä hieman kokonaisvaltaisempi riskien, haittojen ja hyötyjen punninta, mutta ennen kaikkea ne etenevät, ja tämän kaiken täytyy näkyä siinä, miten tätä tautia hallitaan.

Korona on vakava ja vaarallinen tauti, jonka torjuntaan pitää olla tehokkaat ja riittävät valtuudet, ja siitähän tässä esityksessä on kyse. Mutta mitä pidempään rajoitukset jollain muodolla jatkuvat, sitä syvempiä arpia ne hyvinvointiin tässä yhteiskunnassa jättävät. Sen takia korostuu tällainen kokonaisvaltainen, tasapainoinen riskienhallinta, jossa erilaisia hyötyjä ja haittoja pitkän ja lyhyen välin näkökulmasta punnitaan jatkuvasti parhaan mahdollisen tiedon valossa, ja sitä ja sen tarvetta tämä esitys kyllä korostaa.

Tällainen mahdollistava lainsäädäntö korostaa erityisesti vastuuta arvioida jatkuvasti välttämättömyyttä ja oikeasuhtaisuutta sen parhaan mahdollisen tiedon valossa. Liberaa-

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

lissa yhteiskunnassa liikkumisen, kokoontumisen ja elinkeinon vapaus on ihan keskeinen lähtökohta ja itseisarvo, ja jokaisen rajoituksen pitää olla äärimmäisen hyvin perusteltu ja tarkkaan rajattu. [Oikealta: Nimenomaan!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lohi.

18.58 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Esittelin tuossa hetki sitten valiokunnan mietinnön ja ajattelin nyt muutaman sanan sanoa, vähän täydennyksenä myös hieman henkilökohtaisia ajatuksia tähän tartuntatautilain jatsoon.

Aloittaisin sillä, että hallitus on mielestäni onnistunut koronaepidemian hoidossa ja tämän kokonaisuuden hallinnassa erittäin hyvin. Siitä ovat hyötäneet kaikki suomalaiset. Viime kädessä, jos ajatellaan meidän taloudenkin notkahuusta, se, että me pystytään ja kyetään pitämään epidemia hallinnassa, kyllä edesauttaa sitä, että taloudellakin isossa kuvassa menee hyvin.

Mutta nyt tulevat kuukaudet tulevat osoittamaan, miten hallitus kykenee tavallaan menemään ulos tästä epidemiasta ja niistä rajoitustoimista, joita tämän viruksen leviämiseksi on jouduttu ottamaan käyttöön, ja voin sanoa, että se varmasti onkin vähintään yhtä vaikea tehtävä kuin se, että säädetään rajoitustoimia: miten pystytään hallitusti, kokonaisvaltaisesti purkamaan näitä toimia, luomaan niille toimialoille, jotka ovat sekä taloudellisessa että henkisessä ahdingossa näitten rajoitustoimien takia, pitkäjänteinen näkymä tulevaisuuteen? Se on tämän hetken suurin huoli, että esimerkiksi matkailutoimialalle ei ole vuoteen kyetty tuottamaan näköalaa siitä, milloin se pääsee pois näistä rajoituksista, miten Suomeen pääsee vaikkapa ensi talvena matkustamaan, ja kun ei tätä näköalaa ole, ei ole pystytty lähtemään myymään niitä tuotteita ja palveluita maailmalle. Samaan aikaan keskeisissä kilpailijamaissa on kyetty toisin toimimaan. Siksi haluan nostaa tämän esille, että tässä on kyllä nyt parantamisen varaa myös, ja otan myös kaksi muuta näkökulmaa, joissa minusta olisi syytä tarkistella nytten uudella tavalla rajoituksia. Ne ovat tulleet esille jo ehkä välillisesti tässä valiokunnan mietinnössä mutta myös edustaja Sarkkisen puheenvuorossa ja monissa muissa puheenvuoroissa, joita täällä on käytetty.

Ensimmäinen niistä on se, että kun näitä rajoitustoimia on otettu käyttöön, niin ihmiset varmasti ymmärtävät, että halutaan suojata ihmisten henkeä ja terveyttä, mutta niissä tilanteissa, joissa ihmiset eivät omalla maalaisjärjellään tavallaan enää tunnista sitä yhteyttä virukselta suojautumisen ja rajoitustoimien välillä tai ne ovat täysin epäsuhtaisia eri toimialoilla, sellaiset rajoitustoimet ovat kyllä omiaan viemään näitten toimenpiteitten ja sen lain legitimeettia, ihmisten keskuudessa hyväksyttävyyttä.

Otan esimerkin: miten voi olla mahdollista, että meillä ravintolassa voi laillisesti olla 50 henkeä, mutta jos sinne joku menee kitarakotelon kanssa tai lausuu runon, niin siitä tulee laiton tilaisuus? Eihän siinä ole mitään järkeä. [Mikko Lundén: Ei olekaan!] Ei kukaan voi ymmärtää tätä, että tällä olisi epidemian kanssa jotain tekemistä, eikä olekaan. Tai että tuolla Finnair-stadionilla ei voi kuin muutama ihminen olla katsomossa — ei siinä ole yhtään mitään järkeä. Näihin on pakko saada joku kohtuullinen ratkaisu ja nopeasti, ja nämä toimialat — voin sanoa, että kulttuuri-, liikuntapuoli ja järjestöpuoli — ovat aivan hirveässä ahdingossa samaan aikaan. Tällaisessa tilanteessa pitäisi saada oikeasuhteiset rajoitukset. [Janne Sankelon välihuuto]

Sama koskee myös sitä, että valiokunta on mietinnössään 9/2021 yksimielisesti todennut, että vain poikkeustilanteissa ruokaravintolat pitäisi sulkea ennen kello 21:tä, ja jos on

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

niin tiukka tilanne epidemiassa, olisi reilumpaa, että silloin suljettaisiin nämä ruokaravintolat kokonaan ja maksettaisiin reilu korvaus. Tämän perusteetkin täällä on kuultu myös valiokunnan varapuheenjohtajan puheenvuorosta, miksi näin on, ja olen siitä pahoillani, että tätä ei ole täydellisesti kyetty kyllä toteuttamaan valtioneuvoston asetuksissa. Toivon, että aika pian päästäisiin siihen, että siellä, missä epidemia on niin vakava, että ruokaravintolat pitää sulkea ennen 21:tä, suljettaisiin ne ja maksettaisiin korvaukset, muualla annettaisiin olla 21:een, eli toimintavapaus ja mahdollisuus todellisuudessa.

Ei senkään esimerkin, jonka kerroin siitä kulttuuritilanteesta, että joku tulee ravintolaan ja lausuu runon ja siitä tulee laiton, ratkaisu ole se, että suljetaan ravintola, ettei tule epäsuhtaisuutta, vaan ratkaisu on se, että katsotaan oikeasti maalaisjärjellä ja perustellaan epidemiatilanteen mukaan se, että eihän runon lausuminen tai se, että joku soittaa kitaraa siellä taustamusiikin sijaan, lisää epidemiaa eikä ravintoloita pidä sen takia rajoittaa, vaan pitää vapauttaa tällainen toiminta, niin että ihmiset ymmärtävät nämä rajoitustoimenpiteet.

Haluan nostaa tämän esille sen takia, että tähän pandemiaan kaikinensa, johon ei ole ketään syyllistä osoittaa — me emme voi sanoa, että joku on siihen syyllinen, se on tullut tilaamatta, ja se on globaali ongelma — on kyetty reagoimaan, kuten aloitin puheenvuoroni: hallitus on tehnyt siinä hyvää työtä terveyden suojelemiseksi, erittäin hyvää työtä. Mutta nyt pitää vielä tehdä töitä sen eteen, että me kykenemme elämään tämän viruksen kanssa. Kuten edustaja Sarkkinen totesi, se ei todennäköisesti lähde kaikinensa pois täältä aikoihin, se muuntuu, mutta meidän pitää oppia elämään, jatkamaan elämää, huolehtimaan ihmisten toimeentulosta, etteivät lääkkeen sivuvaikutukset ole vakavampia kuin itse taudin oireet.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rehn-Kivi.

19.04 **Veronica Rehn-Kivi r:** Värderade talman! Vi har i dag i social- och hälsovårdsutskottet fått färdigt vårt betänkande om ändringar i lagen om smittsamma sjukdomar, om en förlängning av bestämmelserna till årets slut.

Behandlingen av lagförslaget har inte varit lätt. Trots att vi vill öppna upp samhället igen efter coronapandemin måste det ske i små steg. Då vaccintäckningen blir tillräckligt stor är situationen förhoppningsvis sådan att vi kan börja återgå till ett normalt liv.

Då regeringen gjort upp restriktioner, vilket varit nödvändigt, har det ändå uppstått ett läge där kulturfältet och evenemangsbranschen hamnat i en omöjlig och oräddvis sits. På grund av de strikta kraven på framför allt minimiavstånd personer emellan i publika inomhusevenemang är de realistiska och ekonomiska möjligheterna att påbörja verksamheten igen näst intill obefintliga.

Arvoisa puhemies! Sote-valiokunta sai tänään valmiiksi mietintönsä tartuntatautilain 58 d §:n muutoksista ja väliaikaisten muutosten jatkamisesta vuoden loppuun. Hallitus on tehnyt koronaepidemian hillitsemiseksi useita sinänsä tarpeellisia eri lakiehdotuksia. Rajoitustoimenpiteet ovat kuitenkin osoittautuneet sellaisiksi, että ne kohtelevat yhteiskunnan eri toimijoita epäoikeudenmukaisella ja epäjohtonmukaisella tavalla. Kulttuuri- ja tapahtuma-ala on ollut suuri kärsijä koronan aikana. Nyt esillä oleva muutos ei tuo helpotusta asiaan, kun 2 metrin turvaetäisyys henkilöiden välillä edelleen vaaditaan sisätiloissa tapahtuvissa tilaisuuksissa, kuten esimerkiksi teattereissa ja konserteissa. Pidän erittäin tär-

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

keänä, että näitä lakeja toimeenpanevat viranomaiset punnitsevat välttämättömyyttä erittäin tarkkaan ennen kuin tekevät rajoituspäätöksensä.

Jotta eri toimijoita jatkossa kohdeltaisiin yhdenvertaisesti, valiokunta esittää sitä tukevan lausunnon.

Ärade talman! Då vi beslutar om restriktioner är det viktigt att de är välgrundade och bildar en rättvis, logisk och effektiv helhet. Därför föreslog vi följande kläm till vårt betänkande som jag varmt stödjer. Den lyder så här: ”Riksdagen förutsätter att regeringen granskar om de begränsningar som riktas till olika sektorer är proportionerliga, rättvisa och nödvändiga i epidemiologiskt hänseende och vidtar de åtgärder som behövs för att korrigera snedvridningar i fråga om dem.” — Tack.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

19.07 Sebastian Tynkkynen ps: Kiitoksia, arvostettu rouva puhemies! Täällä on kuultu erinomaisia puheenvuoroja hallituksen riveistä. On hyvin harmillista, että itse olen opposition edustaja, mutta kehotan kyllä kovasti niitä puheenvuoroja, mitä olette käyttäneet, pistämään käytäntöön siellä hallituksen puolella. Erityisesti edustaja Lohen esitykset ja erinomaiset huomiot jäivät mieleeni.

Siitä tosin olen eri mieltä, kun täällä väitettiin, että hallitus on erinomaisella tavalla onnistunut tätä toista puolta hoitamaan elikkä terveyspuolta. Sanoisin näin, että hallitus ei ole oikein kummankaan puolen osalta päätyntä semmoiseen loogiseen johtopäätökseen: että nyt tapettaisiin se tauti yhteiskunnasta tai sitten edistettäisiin yritysten etua ja myöskin työpaikkoja.

Me perussuomalaiset yli vuosi sitten esitimme sitä, että tehtäisiin yhteiskuntaan pelkäättään yhden kerran täysi sulku, jolla tapettaisiin virus, ja sitten otettaisiin se tiukka rajakontrolli virusvuodolle ja sen jälkeen yritykset pääsisivät olemaan koko ajan auki ja sen lisäksi myöskään se tauti ei yhteiskunnassa leviäisi ja oltaisiin ennakolta varauduttu siihen, että jos tulee näitä tappavampia tautimuotoja, joita lähtee liikenteeseen tuolla maailmalla, niin nekään eivät pääsisi Suomeen, koska meillä olisi todella tiukka seulonta rajalla ja testaus olisi kunnossa. Mutta tätä ei haluttu noudattaa, vaan ollaan menty tämmöisellä puolet-puolet-ratkaisulla, ja näin ollen yritykset kärsivät, tauti jyllää ja ihmisiä joutuu koko ajan uudelleen sairaalaan ja pois työpaikoiltaan, kun he saavat koronan.

Arvoisa rouva puhemies! Voisi toivoa, että hallituksen tekemisissä olisi jotain logiikkaa takana. Tässä on käytetty hyviä puheenvuoroja sen puolesta, kuinka baareissa ihmiset ihan vapaasti tälläkin hetkellä, mitä tuolla katsoo, käyskentelevät ympäriinsä mutta sitten taas tämmöisten ruokaravintoloitten osalta joudutaan sulkemaan paikkoja, vaikka ne olisivat huomattavasti terveysturvallisempia. Toisaalta kun katsotaan juuri tätä euroviisuskenarioesimerkkiä, minkä edustaja Sarkkinen erinomaisesti nosti esille, niin siellä oli kokonainen areena täynnä ihmisiä, ja jollakin keinolla he olivat ratkaisseet tämän, miten se hoidetaan terveysturvallisesti. Jotenkin näkisin, että hallitus voisi ottaa mallia sieltä, jos kerran ei suostuta menemään tähän kunnon exit-strategiaan, mitä olemme esittäneet. Jos jatketaan nykyisellä valitulla tiellä, niin sen jälkeen sitten pidettäisiin paikkoja auki, mutta jollain loogisella tavalla. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lundén.

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

19.10 Mikko Lundén ps: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Juuson tekemiä esityksiä.

Nyt kun kerran sain puheenvuoron, niin voisin tässä samassa sitten muutaman sanankin sanoa.

Käsitlemme täällä taas tartuntatautilain määräaikaista muutoksia, jotka koskevat muun muassa ravintoloita, kulttuuri- ja tapahtuma-alaa, liikunta-alaa sekä liikenteenharjoittajia. Lain voimassaoloa ehdotetaan jatkettavaksi tämän vuoden loppuun asti.

Luin sekä perussuomalaisten että kokoomuksen valiokunnassa tekemät vastalauseet läpi, ja täytyy kyllä sanoa, että niissä oli erittäin paljon järkeä. Tänään melkein puolet yli 16-vuotiaasta väestöstä on rokotettu, ja ilmaantuvuusluvut ovat laskussa. Alkusyksystä olemme todennäköisesti tilanteessa, jossa kaikki halukkaat ovat saaneet ensimmäisen rokotuksen ja toisen kierroksen rokotukset ovat hyvää vauhtia etenemässä. Mutta mitä tekee hallitus? Ei noudata valiokuntien ilmaisemia kantoja rajoitusten välttämättömyydestä ja tarkkarajaisuudesta, ei kuuntele oppositiota eikä myöskään asiantuntijoita tai rajoitusten piirissä olevien alueiden yrittäjiä ja työntekijöitä, joiden toimeentuloa on heikennetty jo kuukausien ajan. Tuntuu kuin hallitus ja STM haluaisivat rajoittaa jatkossakin pelkästä rajoittamisen ilosta myös sellaista toimintaa, jossa tartuntariski on minimaalisen pieni ja lähes kaikki asiakkaat on rokotettu.

Arvoisa rouva puhemies! Kysyisin ministeri Kiurulta, mutta hän on valitettavasti estynyt tulemaan tänne paikalle, joten minä kysyn teiltä, arvoisat hallituksen jäsenet: milloin te olette valmiita ottamaan huomioon ravintolayrittäjien, liikunta-alan yrittäjien sekä kulttuuri- ja tapahtuma-alan toimijoiden hädän, kuuntelemaan heitä ja ryhtymään yhteistyöhön heidän kanssaan, jotta löydetäisiin koronaturvalliset ratkaisut, joilla he voisivat avata toimintaansa? Mikä riski on siinä, jos jo rokotettu henkilö käy kuntosalilla, konsertissa tai vaikka lähibaarissa juomassa oluen iltakahdeksalta sen sijaan, että kiiruhtaisi kuppilaan suoraan töistä jo neljältä?

Arvoisa rouva puhemies! Tahdon tähän loppuun vielä sanoa muutaman yksityiskohdan koskien ravintoloita, ihan raakaa faktaa: Suomessa on todettu nyt noin 92 000 koronataartuntaa reilussa vuodessa. Silloin, kun tartuntoja oli noin 88 000, se oli keskimäärin 1 400 tapausta viikossa. Kun Suomessa on noin 13 500 ravintolaa, tartuntatapauksia on siis 0,1 ravintolaa ja viikkoa kohden — yksi tapaus yhdeksää viikkoa kohden, jos kaikki Suomen tartunnat olisivat lähteneet ravintoloista. THL:n mukaan tartunnoista on lähtöisin ravintoloista kuitenkin kaksi ja puoli prosenttia eli 0,0025... [Puhujan mikrofoni sulkeutuu]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Mikki.

Anteeksi, rouva puhemies! — Niin, 0,0025 tapausta per ravintola, yksi tapaus jokaista 400:aa viikkoa kohden. Asiakas, joka käy kerran viikossa ravintolassa, saa käydä siellä tätä tahtia 7,7 vuotta ennen kuin sattuu samaan aikaan ravintolaan tartunnan kantajan kanssa. Tämä oli vain tämmöistä pientä faktatietoa.

Kuusi viikkoa kestänyt ravintolasulku on maksanut noin 150 miljoonaa euroa. Tämä on kohtalaisen kallista vallankäyttöä mielestäni. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mari Holopainen.

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

19.13 Mari Holopainen vihr: Arvoisa rouva puhemies! On hyvä, että on pyritty nyt vihdoin ulkotiloja ja sisätiloja erottamaan paremmin toisistaan. Ja minun mielestäni tässä on yksi iso epäkohta, joka on tällä hetkellä vielä voimassa, eli ulkotilojen tapahtumat ovat selkeästi vähemmän riskialttiita verrattuna näihin sisätiloihin, ainakin talousvaliokunnan saaman lausunnon mukaan. Alan tutkija toi esiin, että noin 19 kertaa todennäköisempää on saada tartunta sisätiloissa kuin ulkotiloissa, ja riski ulkotilojen tartunnoille on tosiaankin suhteessa aika pieni. Eli siltä osin toki nyt olisi tärkeätä, että tämä tutkimustieto vihdoinkin, edes nyt sitten, olisi käytössä näiden ulkotilojen osalta etenkin.

Totta kai tämä sitten tarkoittaa, että sisätiloissa väistämättä tartunnan riski on, jos jollakin korona on ja siellä ihmisiä on lähellä toisiaan. Mutta on huomioitava se, että nyt meidän rokotuskattavuus alkaa nousta hyvinkin nopeasti ja tilanne näyttää nyt tällä hetkellä ihan tasaiselta. Ja meillä eivät ehkä ainakaan vielä ole realisoituneet ne pahimmat riskit, joita silloin joskus ajateltiin näiden muuntovirusten osalta aiheutuvan, mutta on totta kai selvää, että tässäkin tilannetta on seurattava. Ajattelen näin, että jos tässä nyt muutama kuukausi, kesä mennään toivottavasti tällä hyvällä, matalalla tartuntatilanteella, niin sinä aikana meillä on edelleen rokotuskattavuus noussut jo niin hyvin, että tästä päästään kyllä ihan normaaliin elämään kiinni.

Kulttuuri- ja tapahtuma-ala on tosiaankin tässä joutunut kärsimään nyt ihan kohtuuttomasti, ja siihen on eduskunta kyllä kiinnittänyt huomiota. On tosi tärkeätä, että saadaan myöskin tämä lisätalousarvion rahoitus, lisärahoitus, sinne kulttuurialalle, ja jatkossa varmasti on tärkeätä selvittää, miten nämä rakenteet paremmin turvaisivat sen, että ei olisi väliinputoajia siellä joukossa. Tällä hetkellä toki nyt tämän alan osalta on huomattu lukuisia epäkohtia näissä tukimekanismeissakin riippuen osin siitä, minkä ministeriön alla tämän toiminnan ja sen tukemisen ajatellaan olevan.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

19.15 Sebastian Tynkkynen ps: Arvoisa rouva puhemies! Pahoittelut, että tuossa vahingossa keskeytin edustaja Lundénin erinomaisen puheenvuoron.

Halusin tässä todeta, että huomaa, että kuntavaalit ovat kyllä lähellä. Itse en kuntavaaleissa ole ehdolla, mutta pidettyjen puheenvuorojen perusteella, mitä tämän tartuntatauti-lakimuutosesityksen osalta olen kuunnellut, sanon, että vähään aikaan ei tässä salissa ole kuultu näin kriittisiä puheenvuoroja hallitusta kohtaan.

Ymmärrän kyllä toki hyvin sen, miten tämä valmistelu täällä Suomessa parlamentarismin osalta menee, eli siellä hallituksessa ministerit ovat esityksiä tekemässä, ja hallituspuolueiden kansanedustajat eivät varsinaisesti ole niissä pöydissä näitä esityksiä muovaamassa. Mutta jos te hallituspuolueitten edustajat aina äänestätte läpi ne kritisoimanne esitykset, niin se tarkoittaa sitä, että hallitus voi jatkaa valmistelua siltä pohjalta, miltä se on aikaisemmin valmistellut, ja sen jälkeen teidän kritiikkinne ei päädy todellisuudessa sinne hallituksen valmisteluun.

Jos ymmärrän oikein, niin tämän puheenvuoroni jälkeen tai viimeistään edustaja Bergin puheenvuoron jälkeen me tulemme äänestämään tästä esityksestä, jota te olette juuri äsken kritisoineet. Teillä on mahdollisuus edustajina äänestää kumoon sellaisia esityksiä, joista koette, että ne eivät ole hyviä, ja se jos jokin on viesti teidän omien hallituspuolueittenne ministereille, että tällaisia esityksiä ei voi vetää läpi vaan niihin täytyy saada ne muutokset, mistä te itse olette kansanedustajina tässä salissa juuri puhuneet. Ja kun tällaiset esitykset

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

kaatuvat, niin siitä lähtien teidän omien puolueittenne ministereitten on pakko huomioida ne esitykset ja ne huomiot, joita olette ääneen sanoneet. Katsotaan hetken päästä, äänestätekö niitten esitysten puolesta, joita juuri äsken olette haukkuneet huonoiksi. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Berg.

19.17 Kim Berg sd: Arvoisa puhemies! Hyvää keskustelua on ollut. Asia on vaikea, asia ei ole ensimmäistä kertaa meillä salissa, ja ollaan asiaa käsitelty sosiaali- ja terveysvaliokunnassakin monta kertaa, ja useaan kertaan eri asiantuntijoita on asiasta kuultu eri kulmilta.

Me kaikki varmaan toivoisimme, että kaikista näistä rajoituksista päästäisiin eroon. Ja siihen on hallituskin pyrkinyt näillä lukuisilla koronaan liittyvillä lakiesityksillä, että viimeistään loppukesästä ja toivottavasti ensi syksynä olisi tilanne, ettei meidän tarvitse ottaa tätä tänään esiteltyä lakia lainkaan käytäntöön tai sitä ei tarvitse ollenkaan soveltaa. Sehän on meidän kaikkien lähtökohta.

Mutta me kaikki tiedämme, kun tässä nyt puolisoista vuotta olemme valitettavasti joutuneet säätämään lakia ja hallitus on joutunut asetuksia säätämään tämän koronan osalta, että tämä tauti on ollut hyvin petollinen. Tautitilanne on alueellisesti ja valtakunnallisesti muuttunut hyvin nopeasti. Tiedän, että esimerkiksi meillä Vaasassa oli ilmaantuvuudessa hyvin korkea piikki, jossa käytiin muistaakseni jossain 400:ssä. Tällä hetkellä Keski-Pohjanmaalla äsken katsomieni tietojen mukaan taidettiin olla siellä 217:ssä. Sitten meillä on alueita, kuten esimerkiksi Keski-Pohjanmaan naapurissa Pohjanmaalla, mistä itse tulen, missä ilmaantuvuus on tällä hetkellä 12. Ja näillä alueilla pitää huomioida, että kun on esimerkiksi tämä 58 d §, missä puhutaan näistä turvaetäisyyksistä, ja 58 g, missä puhutaan mahdollisista sulkemisista, niin meillä on lukuisa määrä näitä alueita, missä ilmaantuvuus on niin matala, että näitä kyseisiä pykäliä ei tällä hetkelläkään tarvitse soveltaa, ja se on todella hyvä asia.

Mutta koska tämä tautitilanne tai korona on osoittautunut sellaiseksi, että tilanne muuttuu hyvin nopeasti ja me emme tiedä, minkälainen syksy meille tulee, niin on mielestäni järkevämpää, että meillä on olemassa raami, taustalaki, mitä soveltamalla hallitus pystyy nopeammin reagoimaan niihin tilanteisiin, jos jollain alueella tulee samantyyppisiä piikkejä ja jos se ilmaantuvuus myös syksyllä nousee yli 200:aan, ettei meidän tarvitse koko lakiesitystä viedä eduskunnan läpi, mikä saattaa kestää kaksi viikkoa. Ja siinä vaiheessa, kun me ollaan täällä saatu käsiteltyä uudestaan se laki, saattaa olla jo sen kyseisen ilmaantuvuusnousun osalta myöhäistä. Ja tästä syystä on hyvä, että meillä on tosiaan olemassa varulta tämä laki voimassa, niin että hallitus pystyy nopeammin puuttumaan syksyllä mahdolliseen tilanteeseen, että ilmaantuvuus jollain alueella valitettavasti esimerkiksi vielä syksyllä nousisi.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mari Holopainen.

19.21 Mari Holopainen vihr: Arvoisa rouva puhemies! Hyvä puheenvuoro edustaja Bergiltä. Onkin tosiaan syytä huomioida, että meillä on nyt vaatimuksia ollut pöydällä tässä koko vuoden, ja myöskin opposition suunnasta, että tarvitaan täsmätoimia sen sijaan, että meillä olisi esimerkiksi tällainen laaja liikkumisrajoituspaketti — jota en itsekään pitänyt järkevänä, ja sehän täällä eduskunnassa ei edennyt. Tässä nimenomaan nyt pyri-

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

tään niitä lähikontakteja ja kohtaamisia rajaamaan, jos tulee sellainen tilanne, että sitä lain-säädäntöä tarvitaan. Jos vaaditaan täsmätoimia ja vaaditaan sellaisia toimia, jotka todella pureutuvat siihen, missä tilanteessa tartunnat tapahtuvat, sitten olisi varmasti hyvä kannatta sellaisia toimia. Ihan kaikkia toimia mielestäni ei voi vastustaa, jos myöskin halutaan varautua siihen, että taudin etenemistä on syytä rajoittaa.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Förste vice talman Tarja Filatov: Omröstningen sker i detta plenum efter en paus. Plenum och behandlingen av ärendet avbryts. Plenum fortsätter klockan 19.40.

Plenum avbröts klockan 19.23.

Plenum fortsatte klockan 19.39.

Förste vice talman Tarja Filatov: Nu fortsätter behandlingen av ärende 2 på dagordningen som avbröts tidigare under detta plenum.

Nu ska riksdagen behandla ändringsförslagen.

Lagförslag 2

58 a §

Kaisa Juuso föreslog understödd av Sebastian Tynkkynen att paragrafen godkänns i enlighet med reservation 1.

Ingen debatt.

Betänkandet ”ja”, Kaisa Juusos förslag ”nej”. Omröstningsresultat: 30 ja, 12 nej; 157 frånvarande (omröstning 1). Riksdagen godkände betänkandet.

58 d §

Kaisa Juuso föreslog understödd av Sebastian Tynkkynen att paragrafen godkänns i enlighet med reservation 1.

Ingen debatt.

Betänkandet ”ja”, Kaisa Juusos förslag ”nej”. Omröstningsresultat: 31 ja, 12 nej; 156 frånvarande (omröstning 2). Riksdagen godkände betänkandet.

58 f §

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

Kaisa Juuso föreslog understödd av Sebastian Tynkkynen att paragrafen godkänns i enlighet med reservation 1.

Ingen debatt.

Betänkandet ”ja”, Kaisa Juusos förslag ”nej”. Omröstningsresultat: 31 ja, 12 nej; 156 frånvarande (omröstning 3). Riksdagen godkände betänkandet.

58 g § 2 mom.

Mia Laiho föreslog understödd av Janne Sankelo att 58 g § 2 mom. godkänns i enlighet med reservation 2.

Ingen debatt.

Betänkandet ”ja”, Mia Laihos förslag ”nej”. Omröstningsresultat: 31 ja, 12 nej; 156 frånvarande (omröstning 4). Riksdagen godkände betänkandet.

58 g § 9 mom.

Kaisa Juuso föreslog understödd av Sebastian Tynkkynen att 58 g § 9 mom. godkänns i enlighet med reservation 1.

Ingen debatt.

Betänkandet ”ja”, Kaisa Juusos förslag ”nej”. Omröstningsresultat: 31 ja, 12 nej; 156 frånvarande (omröstning 5). Riksdagen godkände betänkandet.

Ikraftträdandebestämmelsen

Kaisa Juuso föreslog understödd av Sebastian Tynkkynen att ikraftträdandebestämmelsen godkänns i enlighet med reservation 1

Ingen debatt.

Betänkandet ”ja”, Kaisa Juusos förslag ”nej”. Omröstningsresultat: 31 ja, 13 nej; 155 frånvarande (omröstning 6). Riksdagen godkände betänkandet.

Följande anmälan antecknades till protokollet: Vid omröstning 1 avsåg Hannakaisa Heikinen /cent rösta ”ja”.

Punkt i protokollet PR 64/2021 rd

Riksdagen godkände innehållet i lagförslag 1 och 2 i proposition RP 73/2021 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslagen avslutades.